

Internkontrollplan 2026

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Ansvar.....	5
Kommungemensamma granskningar	6
Inbyggda kontroller	7
Åtgärder	8
Bristande tillgång till gode män eller förvaltare	8
Hjälpsökande med komplex problematik saknar ställföreträdare	8
Granskningar	9
Nämndens granskningar	9
Kommungemensamma granskningar	9

Inledning

Enligt 6 kapitlet 6§ kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig för att förebygga fel och oegentligheter i verksamheten, och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska varje år anta en plan för den interna kontrollen, en så kallad internkontrollplan. Syftet med intern kontroll är att säkra en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, en tillförlitlig ekonomisk rapportering, tillförlitlig information om verksamheten samt att verksamheten följer lagar, föreskrifter och andra styrdokument. Det handlar också om att säkra tillgångar och förhindra förluster samt upptäcka och eliminera eller förebygga allvarliga fel.

Den årliga processen för arbetet med intern kontroll utgörs av aktiviteter där den interna kontrollen planeras, genomförs, följs upp och åtgärdas. Processen börjar med riskanalyserna som utgör grunden för hela internkontrollarbetet och som är det verktyg som används för att identifiera och hantera risker. Det handlar om att föregripa riskerna innan en negativ händelse inträffar eller att begränsa konsekvenserna om det ändå händer.

Inom överförmyndarnämndens ansvarsområde har nämnden, sektionerna inom enheten för överförmyndarärenden samt enhetens ledningsgrupp genomfört riskanalyser inför 2026 års internkontrollplan. Riskerna som ligger till grund för internkontrollplanen bifogas planen.

Vid riskanalysen beaktas budget och mål för kommande år, resultat av omvärldsanalys samt verksamhetens processer. För att bedöma riskerna används begreppen sannolikhet och konsekvens som båda värderas på en skala från ett till fem. Genom att multiplicera värdet för sannolikheten med värdet för konsekvensen räknas riskvärdet fram.

Möjligheterna till vidare hantering av riskerna är:

- Accepteras
- Befintliga åtgärder/inbyggda kontroller bedöms tillräckliga
- Direktåtgärd
- Granskning
- Granskning och direktåtgärd

I nämndens internkontrollplan samlas de direktåtgärder och granskningar som ska utföras under året. Direktåtgärder planeras utifrån kunskap som redan finns och kan vidtas utan ytterligare kontroller och utredningar. Åtgärderna kan vara av olika slag och kan exempelvis handla om att upprätta rutinbeskrivningar eller genomföra utbildningar.

Andra risker kan behöva utredas mer genom granskningar.

Granskningsdelen innehåller en planering för de granskningar som ska genomföras under året inom områden där det behövs mer information om risken. Granskningarna leder vid konstaterade brister till förbättringsåtgärder.

Resultatet av direktåtgärder och granskningar återrapporteras till nämnden i samband med delårs- respektive helårsuppföljning. Helårsuppföljningen omfattar alla årets granskningar och direktåtgärder. Den skickas också vidare till kommunstyrelsen.

Läs mer om överförmyndarnämndens arbete med intern kontroll i nämndens styrdokument Riktlinje för arbetet med intern kontroll (ÖFN-2021-183).

Ansvar

I Malmö stads reglemente för den interna kontrollen (kommunfullmäktige 2016-12-20, § 303, bihang 178) finns ansvarsfördelningen beskriven.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att en organisering av intern kontroll med regler och anvisningar upprättas inom kommunen. Kommunstyrelsen ska även utvärdera och utveckla kommunens system för intern kontroll.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina verksamhetsområden. De ska se till att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll. Nämnderna ska även följa upp arbetet årligen och rapportera resultatet till kommunstyrelsen.

Förvaltningschefen ansvarar för att kommungemensamma regler och anvisningar tillämpas och att det finns rutiner för att ta fram och följa upp internkontrollplanen. Förvaltningschefen ska även säkerställa att en god intern kontroll upprätthålls och ska löpande rapportera till nämnden hur arbetet fungerar.

Verksamhetsansvariga chefer på alla nivåer ska se till att medarbetarna har förståelse för vad god intern kontroll innebär och att det finns goda förutsättningar för att intern kontroll kan upprätthållas. Cheferna ska stödja ett riskmedvetande, det vill säga att chefer och medarbetare är uppmärksamma på vad som kan gå fel och agerar utifrån det.

Medarbetare är skyldiga att följa antagna riktlinjer och anvisningar i sin arbetsutövning. Brister och avvikelser ska omedelbart rapporteras till ansvarig chef.

Kommungemensamma granskningar

Kommunstyrelsen beslutar årligen om gemensamma granskningsområden för Malmö stads nämnder. Det övergripande syftet med de gemensamma granskningsområdena är att kvalitetssäkra kommunens processer utifrån ändamålsenlighet och effektivitet.

De gemensamma kontrollerna är även ett medel för kommunstyrelsen i dess roll som ansvarig för ledning, samordning och uppsikt över nämndernas verksamhet.

Kommunstyrelsen har beslutat om tre gemensamma granskningsområden för Malmö stads nämnder och bolag år 2026:

- Fysisk tillgänglighet (uppföljande granskning)
- Felaktig användning av fordon och cyklar
- Inköps- och avtalsuppföljning

Det administrativa ansvaret för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation ligger hos arbetsmarknads- och socialnämnden. Det innebär att arbetsmarknads- och socialförvaltningen har ansvar för driften av överförmyndarverksamheten som bedrivs i enheten för överförmyndarärenden.

Av 2026 års kommungemensamma granskningar är ingen av granskningarna tillämplig på överförmyndarnämnden, vilket är förankrat med kommunstyrelsens förvaltning. Ingen av de kommungemensamma granskningarna kommer att ingå i nämndens internkontrollplan för 2026.

Samtliga kommungemensamma granskningar ingår i arbetsmarknads- och socialnämndens internkontrollplan för 2026.

Inbyggda kontroller

Om en verksamhet har en god intern kontroll leder det till att det bland annat finns ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner att följa, en rättvisande redovisning och skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar. Lagar, policyer, rutiner och andra styrdokument följs och allvarliga fel upptäcks och åtgärdas.

Det finns inbyggda uppföljnings- och kontrollsystem som i det dagliga arbetet säkrar en ändamålsenlig och effektiv verksamhet samt förebygger fel och förluster. Det kan handla om kontroller som säkerställer att riktlinjer och rutiner fungerar på rätt sätt eller att det finns en följsamhet till dem. Även IT-systemens säkerhetskontroller och de löpande ekonomiska kontrollerna som görs är viktiga verktyg i det dagliga arbetet.

Exempel på inbyggda kontroller inom överförmyndarnämndens verksamhet är bland annat systematisk logguppföljning och en systematisk uppföljning av klagomål mot nämndens verksamhet och medarbetare enligt gällande rutiner. Nämndens verksamhet gör en årlig översyn av styrdokument och följer regelbundet upp kvalitetssäkrad statistik, som varje månad överlämnas till överförmyndarnämnden. Länsstyrelsen tar årligen del av statistik från verksamheten i enlighet med förmynderskapsförordningen.

Åtgärder

Bristande tillgång till gode män eller förvaltare

Beskrivning av risk

Risk för bristande tillgång till gode män eller förvaltare på grund av svårigheter att rekrytera ställföreträdare, vilket kan leda till rättsförlust för den enskilde.

Åtgärd	Vad ska göras:	Återrapportering till nämnd/styrelse (tidpunkt):
Funktion i e-tjänst	Implementera en ny funktion i befintlig e-tjänst för att göra informationen om lediga uppdrag mer tillgänglig och användarvänlig. Den nya funktionen ska följas upp och utvärderas.	September 2026

Hjälpsökande med komplex problematik saknar ställföreträdare

Beskrivning av risk

Risk för att hjälpbehövande personer med komplex problematik inte får hjälp i tid på grund av en begränsad kapacitet hos förvaltarenheten och brist på ställföreträdare som vill och kan ta svårare uppdrag, vilket kan leda till att den hjälpbehövande löper risk att lida rättsförlust innan en ställföreträdare kan förordnas.

Åtgärd	Vad ska göras:	Återrapportering till nämnd/styrelse (tidpunkt):
Kunskap om komplexa uppdrag	Insatser för att öka ställföreträdares kunskap om komplexa uppdrag för att rusta dessa inför åtagande om den typen av uppdrag. Insatserna ska i huvudsak ske inom ramen för den årliga utbildningsplanen.	Januari 2027

Granskningar

Nämndens granskningar

I internkontrollplan för 2026 ingår inga nämndspecifika granskningar.

Kommungemensamma granskningar

I internkontrollplan 2026 ingår inga kommungemensamma granskningar.